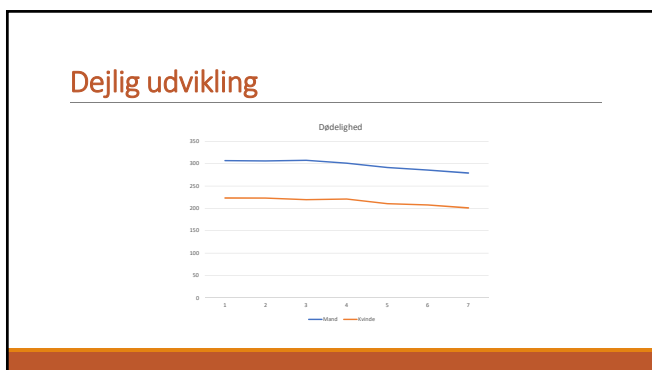

Mænd og kræft

- hvorfor går det så dårligt?

SVEND AAGE MADSEN

SVEND AAGE MADSEN

Forskellen mellem mænd og kvinder er øget

M/K 2009 1,37

M/K 2015 1,39

Mænds overdødelighed steget fra 37% til 39%

Kræftforekomst i DK

Mænd i DK har **7 %** større forekomst

NORDCAN, Association of the Nordic Cancer Registries 21.12.2017

SVEND AAGE MADSEN

Kræftdødsfald i Danmark

Mænd har **28 %** større dødelighed

NORDCAN, Association of the Nordic Cancer Registries 21.12.2017

SVEND AAGE MADSEN

Kræft-uligheden

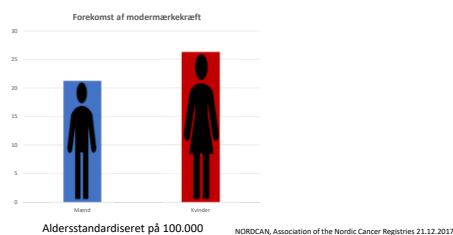
- Mænd i DK har **7 procent** større risiko for at udvikle kræft
- MEN: Men **28 procent** større dødelighed af kræft

➔ **Altså 4 gange større dødelighed, end den burde være!**

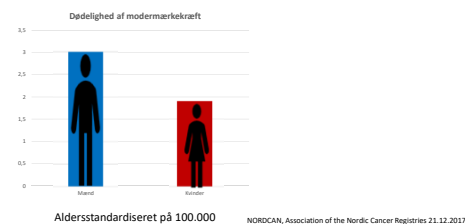
SVEND AAGE MADSEN

Modermærkekræft - forekomst

Modermærkekræft - dødelighed

Forekomst og dødelighed af diabetes

Forekomsten: Mænd har ca. **20 procent** større risiko for at få diabetes (1)

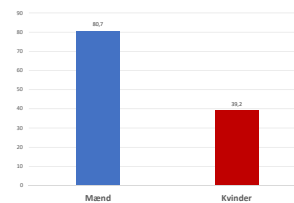
Dødelighed: Mænds dødelighed er ca. **98 procent** større end kvinders (2) (Alderstandardiseret).

(1) Det Nationale Diabetesregister (2012): Nye diabetikere (incidens), 1997 – 2012: http://www.diabetes.dk/media/11628164/3_Nye-diabetikere-incidens-1997-2012.xls

(2) Sundhedsdatastyrelsen (2016) Dødsårsagsregisteret: <http://esundhed.dk/sundhedsregistre/DAR01/Sider/Tabel.aspx>

Hvad så med hjertesygdommene?

Dødelighed af ISKÆMISKE HJERTEKARSYGDOMME pr. 100.000 2016
Alderstandardiseret

Tabel 3.2 De ti hyppigste dødsårsager blandt mænd og kvinder. 2008.
Aldersstandardiserede rater pr. 100.000.

	Mænd	Kvinder	Ratio (mænd/kvinder)
Kredsløbssygdomme	334,5	220,2	1,52
Kræft	317,7	237,3	1,34
Sygdomme i åndedrætsorganer	125,0	87,5	1,43
Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser	59,5	47,6	1,25
Sygdomme i fordøjelsesorganer	57,4	40,7	1,41
Ulykker	42,1	20,6	2,04
Endokrine og ernæringsbetingede sygdomme	37,3	25,7	1,45
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	32,2	26,8	1,20
Sygdomme i urin- og kønsorganer	19,0	10,9	1,74
Selv mord	16,6	6,5	2,55
Anden naturlig dødsårsag	43,5	36,1	1,20
Dårligt definerede årsager	42,1	33,7	1,25
Dødsfald uden medicinske oplysninger	12,8	8,6	1,49

SVEND AAGE MADSEN

Udfordringer i f.t. alle sygdomme

Mænd kommer dårligst ud mht.:

1. Viden om symptomer
2. Reaktion på symptomer
3. Gå til lægen
4. Få diagnosen
5. Passe behandlingen: livsstil + medicin+ xxx
6. Rehabilitering

SVEND AAGE MADSEN

Sådan mand!

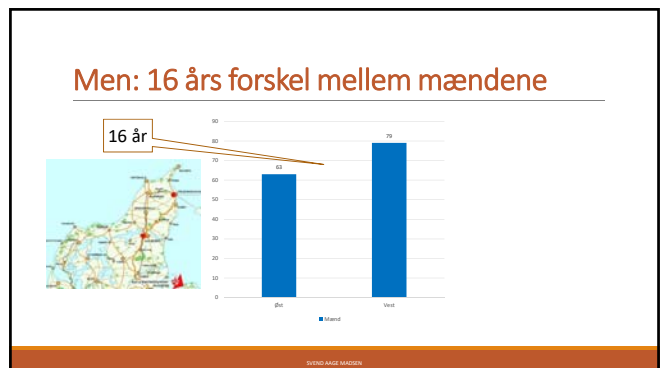
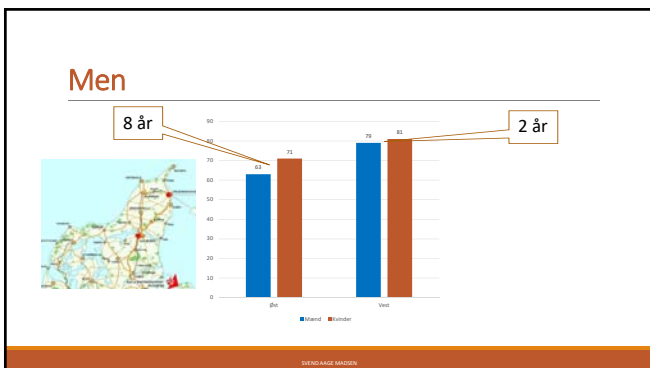
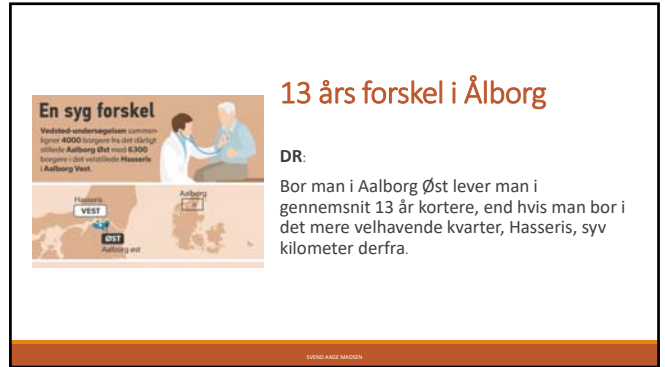
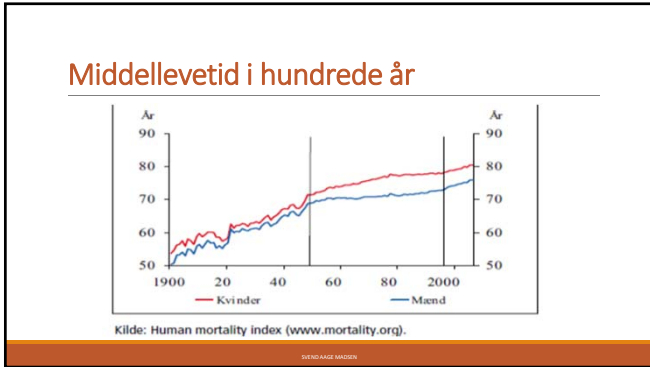

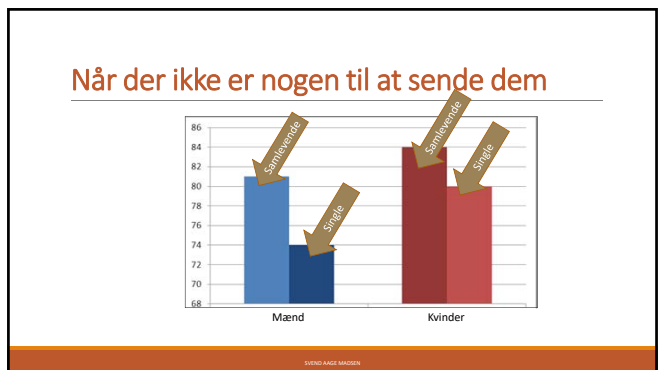
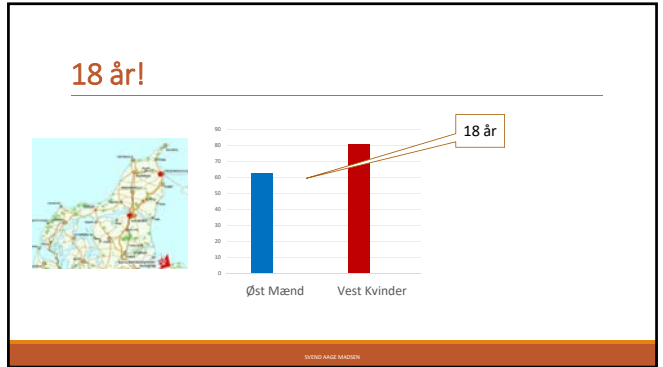
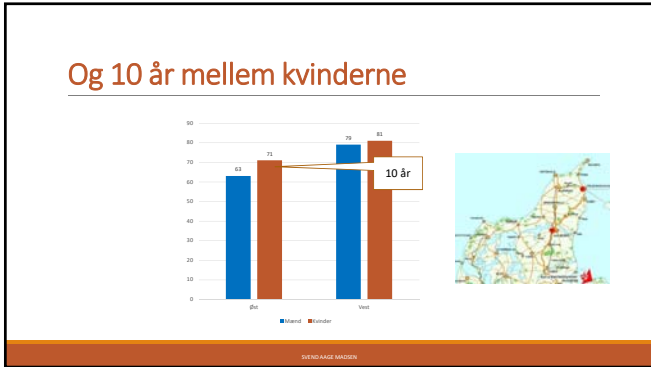
SVEND AAGE MADSEN

Han lever 7 år kortere end hende!

SVEND AAGE MADSEN

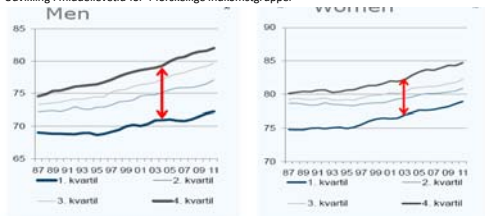

Når der ikke er nogen at sende dem til

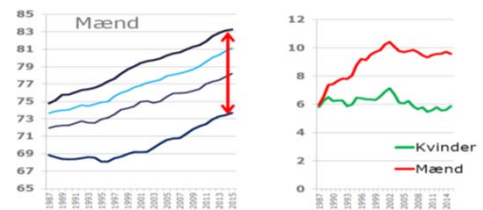

Voksende skel blandt mænd

Udvikling i middellevetid for 4 forskellige indkomstgrupper

Udvikling i middellevetid for 4 forskellige indkomstgrupper

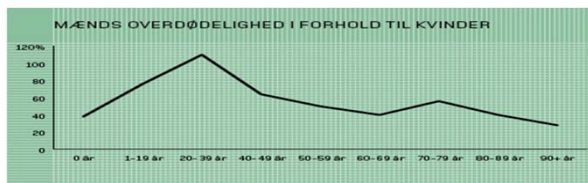

Rigshospitalet 9512, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø, Danmark

Tlf: 26212851 - E-mail: svendaage@madsen.mail.dk

www.svendaagemadsen.com

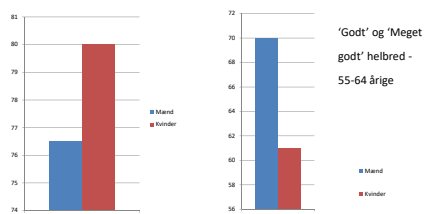
Overdødeligheden livet igennem

Godt gået!

	Mænd	Kvinder	Ratio (mand/kvinder)
Kredtløbsygdomme	334,5	220,2	1,52
Kræft	317,7	237,3	1,34
Sygdomme i åndedrætsorganer	125,0	87,5	1,43
Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser	59,5	47,6	1,25
Sygdomme i fordøjelsesorganer	57,4	40,7	1,41
Ulykker	42,1	20,6	2,04
Endokrine og ernæringsbetingede sygdomme	37,3	25,7	1,45
Sygdomme i nervesystem og sansorganer	32,2	26,8	1,20
Sygdomme i urin- og kønsorganer	19,0	10,9	1,74
Selvmord	16,6	6,5	2,55
Anden naturlig dødsårsag	43,5	36,1	1,20
Dørligt definerede årsager	42,3	33,7	1,25
Dødsfald uden medicinske oplysninger	12,8	8,6	1,49

Hvordan synes de så selv det går?

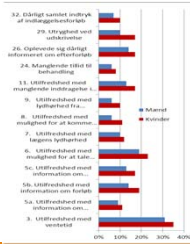

Manden som patient

Kønnsforskelle i tilfredshed med hospital

Utilfredshed hos kræftpatienter

Kvinder

1. Ventetid på behandling
2. Sæven af vejledning, støtte, rådgivning, hjælp i ventetiden
3. Sæven af vejledning, støtte, rådgivning under behandling
4. Angst
5. Røddrykthed
6. Sæven af vejledning, støtte, rådgivning, i ft. symptomer
7. Ventetid på hospital
8. Kontakt med for mange læger
9. Kontakt med for mange sygeplejersker
10. Tvivl om mulighed for helværdig sygdom og behandling
11. Sygeplejerskenes kommunikation
12. Personalets interesse for patientens tilstand
13. Personalets interesse for overvejelser om liv og død
14. Ikke at blive set som individ
15. Menneskelig omsorg
16. Vejledning alternativ behandling
17. Ej drøftet alternativ behandling
18. Tilbud om praktisk hjælp
19. Interesse for pårørende
20. Vejledning pårørende
21. Manglende kontrol

Mænd

1. Ventetiden har forværreret sygdom
2. Mindre lyst til sex efter diagnose
3. Manglende tilbud om genoptræning
4. Info om hjælp
5. Kontakt med andre patienter
6. Sygdomsforståelse kolleger
7. Forbedret livskvalitet

To forskellige patient-strategier?

Kvinderne forholder sig primært til det, der foregår på hospitalet og til at være i behandling. Er kræftpatienter.

Mændene er ikke primært optaget af de ansatte, sygehuset eller sygdom og behandling. De fastholder den identitet, de har før sygdommen. Er ikke først og fremmest kræftpatienter

Mænd er ofte sendt til lægen – og kommer ofte for sent

Brug af egen læge

Du får et lille bitte splitsekund til at forklare dig i, og det kan man ikke. Da jeg kom til lægen første gang, der var det nakken, og jeg er endnu ikke nået til at tale med hende om resten af kroppen, for det har hun ikke tid til. ...

Man må ikke snakke om mere end en ting ad gangen hos lægen, og så er man et helt liv om at finde ud af, hvad der er galt. Altså det går jo ikke.

Bjarne, arbejdsløs, i 50'erne

SVEND AAGE MADSEN

Guide 1

- Gå nøgternt til samtalen
- Spørg ikke om følelser først
- Vær tilbageholdende
- Hold pause efter hans udsagn – måske kommer der tilføjelser
- Accepter, hvis han ikke vil snakke!

SVEND AAGE MADSEN

Guide 2

Stille konkrete spørgsmål om hvad, hvornår, hvor meget, hvor ofte.....

Give råd og opstille valgmuligheder

Lægge op til at manden styrer selv

Stå til rådighed, hvis de bliver spurgt

- vente og lytte

SVEND AAGE MADSEN

Eksempler 1

F.eks.:

Hvor mange gange skal du op og tisse om natten

Bliver du forpustet, når du går op ad en trappe

Har din vægt ændret sig pludseligt

Er du sommetider svimmel

Er der noget på din hud der har ændret sig ...

SVEND AAGE MADSEN

Eksempler 2

- Hvilke ting i dit liv synes du ikke du kan gøre nu, fordi du har kræft/diabetes/stomi?
- Hvad tror du andre mennesker tænker om dig, hvis de ved du har kræft?
- Hvordan påvirker det dit syn på dig selv som menneske/mand?

Vent og lyt
Accepter hvis han ikke vil tale om det!

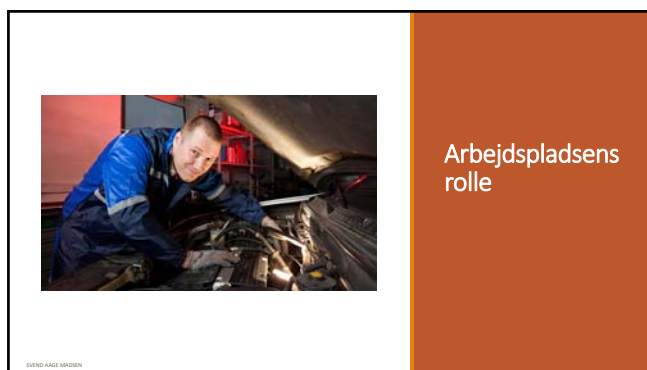
SVEND AAGE MADSEN

Eksempler 3

- Kan du falde i søvn om aftenen?
- Ligger du og spekulerer?
- Hvornår var du sidst sammen med andre?
- Har du snakket med dine kone/børn/venner om hvordan det er at have kræft/diabetes/stomi?

- så begynder han måske at tale om, hvad han går og tænker på – vent og lyt!!

SVEND AAGE MADSEN

SVEND AAGE MADSEN

Særlige målrettede tilbud!

SVEND AAGE MADSEN

Nye fællesskaber

MÆNDS MØDESTEDER

SVEND AAGE MADSEN

Australian Men's Shed Association mensheds.ie

IRISH MEN'S SHEDS ASSOCIATION mensheds.ie

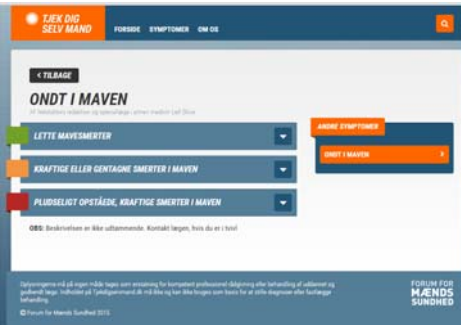

Hvad gør du, når det gør ondt, mand?

tjekdigselvmand.dk

Nye veje til manden

SVEND AAGE MADSEN

TJEK DIG SELV MAND

FORSIDE SYMPTOMER OM OS

ONDT I MAVEN

LETTE MAVESMERTER

KRAFTIGE ELLER DENTAGNE SMERTER I MAVEN

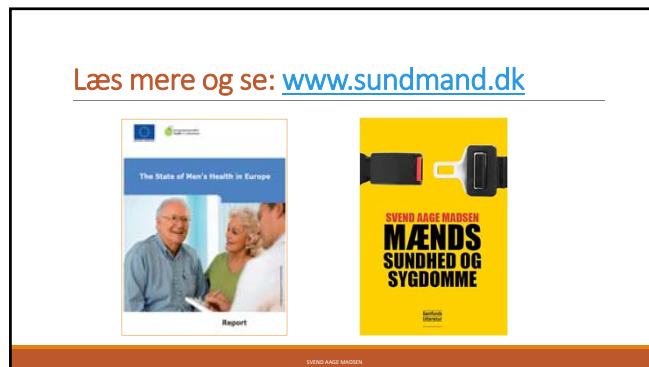
PLUGSELVLT OPSTÅEDE, KRAFTIGE SMERTER I MAVEN

ORR: Bredvidelse er ikke udførelse. Kontakt lægen, hvis du er i tvivl.

FOUEN/FGE MÆNDS SUNDHED

© 2014 for Mænd, Sundhed 2014

SVEND AAGE MADSEN

WHO har vedtaget en strategi for mænds sundhed

- Tænk køn ind i sundhedspolitikker og strategier for fysisk og mental sundhed og trivsel hos mænd
- Prioriter at gøre noget ved de forhold, der udsætter mænd for sundhedsrisici og som giver dem så stor dødelighed
- Indret sundhedssystemet så tjenesterne også passer til mænd i alle aldre

World Health Organization
Europe

The health and well-being of men in the WHO European Region: better health through a gender approach

SVEND AAGE MADSEN

Det kommende folketingsvalg

Forum for Mænds sundhed kommer politikerne til hjælp!

Sundhedspolitik for mænd
- i kommuner, regioner og staten

FORUM FOR MÆNDS SUNDHED

SVEND AAGE MADSEN

Indhold i en sundhedspolitik for mænd

- Viden om symptomer – nye veje til informationer
- Opdage og reagere på symptomer – helbredstjek mv.
- Gå til lægen – bedre adgang, opsøgende
- Få diagnosen – tid og dialog
- Passe behandlingen – nye måder
- Rehabilitering – fx for mænd alene, nye steder, nye måder

SVEND AAGE MADSEN

